

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นความพยายามปฏิรูปการศึกษาของไทยทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา มีหลายเรื่องที่ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายเรื่องที่ต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง ต่อยอด จึงได้มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษา สังเคราะห์เอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง ผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ทิศทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน จัดทำเป็นข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ขึ้น

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองมีหลักการและกรอบแนวคิดที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ และเสนอกลไกที่จะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ไม่ใช่ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ และพิจารณาระบบการศึกษาและการเรียนรู้ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการพัฒนาประเทศ ซึ่งต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบอื่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เกษตรกรรม สาธารณสุข การจ้างงาน เป็นต้น โดยกำหนดวิสัยทัศน์สำหรับการปฏิรูปการศึกษารุ่นนี้ว่า **“คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”**

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา โดยมีเป้าหมายภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลัก 3 ประการคือ

1. **คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้** พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง ดี และมีใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2. **โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้** เพิ่มโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้แก่ประชาชนทุกคน ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา** โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกกระบวนการศึกษาดูด้วย

โดยมีข้อเสนอกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน 4 ประการหลัก ดังนี้

1. **พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่** ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ตั้งแต่วัยปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีโอกาสเรียนรู้อย่างเท่าเทียม เสมอภาค

นอกจากนี้ ผู้เรียนทุกระดับ/ประเภทการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น กำลังแรงงานและผู้สูงอายุได้รับการศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีทักษะและความรู้พื้นฐานทั้งในการดำรงชีวิตและในการทำงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เด็กก่อนวัยเรียนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้สามารถเรียนรู้ และมีพัฒนาการตามวัย มีความพร้อมศึกษาเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น ผู้ด้อยโอกาส ยากไร้ พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม ได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

โดยกำหนดแนวทางการปฏิรูปไว้ 2 แนวทาง คือ 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ และ 2) ผลผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ ความสามารถ

2. **พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่** ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู คณาจารย์ มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภาวะวิชาชีพที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจ อยู่ได้อย่างยั่งยืน มีแนวทาง ดังนี้ 1) การพัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 2) การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3. **พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่** เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและเรียนรู้อื่นๆ ในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมีคุณภาพ

4. **พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่** ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand Side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการ มีแนวทางการปฏิรูป คือ 1) กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา 2) พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น และ 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

ผลการประเมินคุณภาพศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา รอบปีการศึกษา 2552

ตามทีศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามระบบที่มหาวิทยาลัยและสำนักงานอธิการบดีกำหนด และได้ประเมินตนเองพร้อมทั้งจัดทำรายงานการประเมินตนเอง รอบปีการศึกษา 2552 และได้รับการประเมินคุณภาพจากคณะกรรมการประเมินซึ่งสำนักงานอธิการบดีแต่งตั้ง โดยมีอาจารย์ ดร.มงคล หวังสถิตย์วงศ์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ นางวันศิริ เจาตระกูล และนางสาววรรณวิภา จินดาพันธ์ไพศาล เป็นกรรมการ คณะกรรมการประเมินได้เข้าตรวจเยี่ยมและประเมินการดำเนินงานของศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2553 ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพที่ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยผลการประเมินเป็น 2.79 (จากระบบ 3 คะแนน) และทุกองค์ประกอบมีผลการประเมินระดับดีมาก องค์ประกอบที่ได้คะแนนเต็ม คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ และแผนดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ และองค์ประกอบที่ 11 ภารกิจหลัก ส่วนองค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยเป็น 2.67 โดยคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ควรปรับหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนามหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2553-2562)
2. ควรมีการสรุปและประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกโครงการให้ชัดเจนมากขึ้น
3. ควรนำผลการประเมินการจัดการความรู้ไปใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของงานปกติ และปรับปรุงแผนการจัดการความรู้
4. ควรประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล เพื่อนำมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประโยชน์ใช้สอยสูงสุด
5. ควรนำผลการประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารไปเชื่อมโยงกับระบบการสร้างแรงจูงใจ

กำหนดการประเมินคุณภาพภายใน ระดับมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2552

26 ส.ค. 53	พบผู้บริหาร สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
1 ก.ย. 53	สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เยี่ยมชมหน่วยงาน
8 ก.ย. 53	สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
23 ก.ย. 53	นำเสนอผลการประเมิน